

ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon

Tuig XXXVIII No. 19

Oktubre 7, 2006

www.philippinerevolution.net

Editorial

Wala-tuo nga padihut sang rehimeng Arroyo

Dungan nga ginaduso subong sang Malakanyang ang “Plan A” kag “Plan B” agud matuman ang “Cha-cha” (*charter change* ukon pagbag-o sang reaksyunaryong konstitusyon) antes ang natalana nga piniliay sa 2007. Samtang ginapamilit sang mga idu-ido ni Arroyo sa Korte Suprema ang ligalidad sang “people’s initiative” nga pamaagi sang Cha-cha, todo lar-ga naman ang mga mga maniobra sa Kongre-so nga itransporma ang kaugalingon sa isa ka “Constitutional Assembly” (Con-Ass) ukon asembliya nga may gahum nga bag-uon ang konstitusyon. Pero anuman sa duha nagaatubang sang dalagku nga pangpulitika kag ligal nga sab-lag kag magamadinalag-on lamang paagi sa pagbuldoser sa tanan nga nagabalabag sa mga ini.

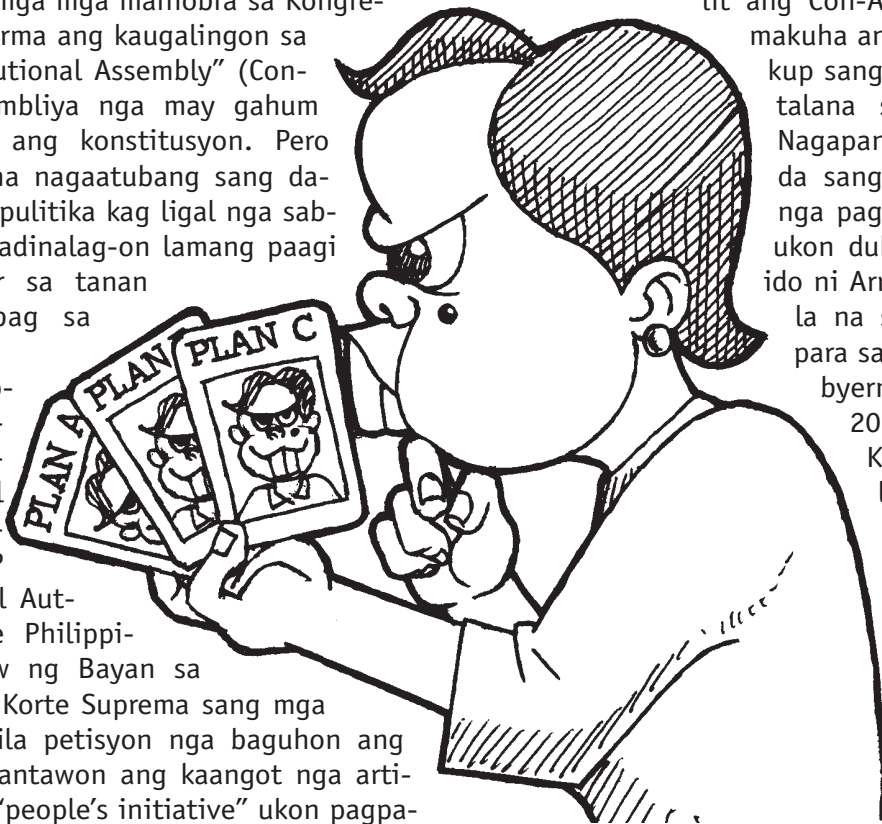
Sining Sep-tyembre 26, nabudlayan si So-licitor General Eduardo Nachu-ra, ang ULAP (Union of Local Au-thorities of the Philippi-nes) kag Sigaw ng Bayan sa pagpaathag sa Korte Suprema sang mga basehan sang ila petisyon nga baguhon ang konstitusyon (lantawon ang kaangot nga arti-kulo) paagi sa “people’s initiative” ukon pagpa-ngalap sang pirma nga 3% sang mga botante sa kada

distrito. Bisan pa nga tambak ang mga huwes nga gin-butang ni Arroyo, mabudlayan ang Korte Suprema nga hayag suportahan ang petisyon nga ini nga indi mag-dabuk sang mabaskog nga reaksyon sang pumuluyo.

Amo gani nga ginaspasan sang barkadang Arro-yo ang “Plan B” nga liwat iduso sang mga idu-ido sini sa Kongreso ang Con-Ass. Determinado sila nga ipami-

lit ang Con-Ass bisan pa nga wala nila makuha ang pagpasugot kag pagpasa-kup sang Senado, pareho sang gina-talana sang reaksyunaryong layi. Nagapanguna ini subong sa adyen-da sang Kongreso kag ginalauman nga pagatapuson sa sulod sang isa ukon duha ka bulan. Kon mga idu-ido ni Arroyo ang pamangkuton, wa-la na sang matabo nga eleksyon para sa nasyunal kag lokal nga gu-byerno sa 2007 kag pati sa 2010. Ang mga myembro sang Kongreso, mga pinuno nga lokal, kag siempre, si Arro-yo, magapabilin sa ila pwesto sa masunod nga li-ma ka tuig ukon masobra pa.

Wala sing ginauyang nga panahon si Arroyo sa iya mga maniobra agud pangunahan kag sagngon ang kahublagang protes-ta sang nagabalingaso

**Mga tampok
sa isyu nga ini...**

**Pagpamalandong sa
ginpatay nga obispo**
PAHINA 4

**FSQ: Kumperensya sa
rebolusyong agraryo**
PAHINA 8

Kudeta sa Thailand
PAHINA 10

nga pumuluyo. Wala nangilin ang iya hubon sa pagsuhol sa sin-o man nga upisyal sa anuman nga sanga sang gubyrno para mahawan ang dalan sa iya wala kutod nga pagpabilin sa poder. Ang indi madala sa suhol ginapaagi sa pasistang pahadlok kag kalakas—ginakasuhan, ginahunong, ginakuot kag ginapamatay.

Pero sa pagduso sang Cha-cha, labi lamang nga ginapalala ni Arroyo ang krisis sa pagginahum sang iya rehimen. Ginadabukan niya ang mga senador nga pasanyugon ang ila paninidugan batuk sa Cha-cha kag Con-Ass. Ginadabukan niya ang pumuluyo nga magbun-ag sang mas malapad kag mabaskog nga mga protesta agud balabagan ang iya maitom nga plano nga magpabilin sa poder.

Ginasindihan niya ang mitsa sang dugang nga rebolusyong pagbato sa rehimen. Madiskaril man ang "Plan A" kag "Plan B," determinado nga padayunon gihapon sang rehimen Arroyo ang Cha-cha sa masunod nga tuig. Agud matigayon ini, ginakasa na ni Arroyo kag iya mga idu-ido ang mga plano agud pat-uron ang pagdaug sang ila mga kandidato

sa eleksyon sa Mayo 2007, pareho sang ginhimo nila sadtong 2004. Luwas sa pagsiguro nga "mapadaug" ang mayorya sang mga lokal nga upisyal kag mga kongresista, ginapuntirya man nila nga magapungko ang ila mga kandidato sa mayorya nga mga pusisyon sa Senado agud siguruhon nga makontrol kag magamit ini para sa planong Cha-cha kag sa nagkalain-lain pa nga padihut sang rehimen.

Nakapabilin na lamang si Arroyo bangud sa suporta sang iya amo nga imperyalistang US, mga bayaran nga idu-ido nga kongresista, pinuno nga lokal kag pasistang heneral. Sa pagduso sini sang Cha-cha, liwat na naman ginapakita ni Gloria Arroyo kon ngaa kinahanglan maghulag ang pumuluyong Pilipino agud tapuson ang iya papet, garuk kag pasistang rehimen. Sa pagduso niya sang Cha-cha, labi nga nagahiliusa ang pumuluyo kag nagalig-on ang ila determinasyon nga tapuson ang pagginahum ni Arroyo pareho sang ginhimo sadtong 1986 sa diktaduryang Marcos kag sadtong 2001 sa rehimen Estrada. **AB**

Pamatukan ang padihut nga Cha-cha

Ang masunod amo ang mga sipi halin sa pahayag sang KTKS kaangot sa pag-away sang Partido kag pumuluyo sa padihut nga charter change.

Katungdan sang Partido nga Kubos-kusog nga pamatukan kag paslawon ang padihut nga Cha-cha sang papet kag pasistang rehimen Arroyo, kadungan sang labi pa nga pagpasanyog sang paghimakas nga armado kag di-armado, iligal kag ligal, tago kag hayag para sa nagapadayon nga paghamulag kag paluyahon tubtub mapukan ang ginakangil-aran nga nagaharing rehimen. Gilayon nga mga katungdanan kaangot sini ang mga masunod:

1. Todo-todo nga ihayag ang anti-demokratiko, anti-nasyunal kag anti-masa nga Cha-cha, kadungan sang todo-todo nga paghayag kag paghamulag sa papet kag pasistang rehimen nga utok kg promotor sini.

2. Iangot ang paghimakas anti-Cha-cha sa tanan nga bahin nga pagsulong kag pagpasingki sang paghimakas antipasista, antipyudal kag anti-imperyalista.

3. Makahason nga palaparon ang nagahilugyong prente nga antipasista, anti-imperyalista kag antipyudal.

4. Makahason nga labing palaparon kag pasingkion ang paghimakas gerilya. Ubos-kusog nga pamatukan kag paslawon ang todo gera sang papet kag pasistang rehimen kag amo sini nga imperyalismong US.

Ang away sa Cha-cha kag kabilugang sitwasyon nagahatag sang tuman ka paborable nga kahigayunan para dugang nga palaparon kag pabaskugon ang mga rebolusyong pwersa kag isulong sa tanan na anggulo ang rebolusyon. Dapat makahason nga dakpon ang tuma-lagsahon nga kahigayunan nga ini kag pamunuan sa pagbato ang malapad nga masa sang pumuluyo. **AB**

Tuig XXXVIII No. 19 Oktubre 7, 2006

Ang *Ang Bayan* ginabantala sa lengwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles.

Mahimo ini i-download halin sa Philippine Revolution Web Central nga makit-an sa:

www.philippinerevolution.org

Nagabaton ang *Ang Bayan* sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.

Malab-ot kami paagi sa e-mail sa: angbayan@yahoo.com

Kaundan

Editorial

Wala-tuo nga padihut ni Arroyo	1
Garuk nga mga plano	3
Pagpanghanda sa pagdinaya	4
Kurakot ni Arroyo, palas-anon sg pumuluyo	5
Minilyon-milyon nga suhol	

Pagpanghalit sg pasistang estado

Pagpamalandong kay Obispo Ramento	7
Internasyunal nga Adlaw sg Protesta	8

Koresponsal

FSQ: Kumperensya sa rebolusyong agraryo	9
---	---

Sa luwas sang pungsod

Kudeta sa Thailand	10
--------------------	----

Balita

	11
--	----

Ang *Ang Bayan* ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista sang Pilipinas

Garuk nga mga plano sang Malakanyang

Luwas sa ginatawag mismo nila nga "Plan A" kag "Plan B," madamu pa nga nakahilera nga ginapilit, mahigko kag maduguon nga padihut sang rehimeng Arroyo para makapanguyapot sa poder sa atubang sang dalagku nga halambalanon ligal kag pulitikal nga nagasablag sini. Indi mapunggan ang barkadang Arroyo nga himuon ang tanan nga mahimo, anuman ini kahigko, katiko kag kapintas para dalasa-on ang sablag diri kag makuha ang gusto nila.

Sa pagbista sadtong Setyembre 26 sang Korte Suprema sa petisyon nga ginpasaka nanday Solicitor General Eduardo Nachura, ULAP kag Sigaw ng Bayan para sa "people's initiative," ukon Plan A, nabuyagyag ang ginahimo nga tinonto sa pumuluyo kag pagpamilit sa mga nagaluntad nga layi. Diri gin-ako nila nga di nila kilala kag di naberipika ang mga pumirma sa nakalap nila nga kuno 6.3 milyo nga pirma.

Ginpresentar sa mga nagapamatuk ang mga report kag ebidensya nga nagluntad nga malaparan nga pagdinaya sa pagpangalap sang mga pirma kon sa diin pati mga patay kag mga batuk "nakapirma."

Nabuyagyag man nga napaslawan ang Sigaw ng Bayan nga matipon ang pirma sang 3% sang mga botante sa tatlo ka distrito sa Davao City, isa sa General Santos City kag isa pa sa Makati City. Kinwestyon man nga wala man sa pinirmahan nga papel ang mga ginapropener nga pagbag-o sa konstitusyon kag Ingles ang tanan nga mga pinirmahan nga papel, samtang indi man ini ang lenggwahe sang kadam-an nga pumuluyo.

Sandig sa petisyon, dalagku ang nakataya nga mga pagbag-o sang konstitusyon, lakip na ang pagbag-o sang porma sang gubyerno halin presidensyal pakadto parlamentaryo, liw-as sa nagaluntad nga layi nga magagmay nga amyenda lamang sa konstitusyon ang mahimo ipaagi sa "people's initiative."

Madumduman nga ginbasura sang Korte Suprema sadtong 1997 ang plano nga "people's initiative" sang grupong Pirma bangud wala sang partikular nga layi para diri. Kinwestyon sa pagbista kon ngaa wala naghulag ang Sigaw ng Bayan para makapasar sang layi para diri sa Kongreso. Amo gani nga kinwestyon man kon ngaa ginapetisyon liwat sa Korte Suprema nga baguhon ang daan sini nga desisyon bangud wala nagbag-o sa sitwasyon halin 1997.

Pila lamang ang mga ini sa mga halambalanon nga ginsambit sang Korte Suprema nga indi masabat-sabat sang husto nanday Nachura.

Samtang, para maduso na ang "Con-Ass" ukon Plan B, plano nga hambalan ang Resolusyon 1235 nga nagapanawagan sang pagtingub sang Kongreso sa isa ka pinalgan kag dungang nila nga pagboto para sa pagtukod sang asembleya. Ang resolusyon nga ini nagarebisa kag nagasubli sa Resolusyon 1230 nga naghatag pa sang gamay nga lugar para sa separado nga pagboto sang Senado sa "Con-Ass." Sa Resolusyon 1235, 194 bo-

to lamang sang mga kongresista ang kinahanglan agud mabale-wala ang anuman nga pagpamatuk sang Senado.

Sa tion nga maipasa na ang anuman sa mga resolusyon nga ini ukon sa kumbinasyon sang mga ini, pagapaspasan na sang mga idu-ido ni Arroyo ang mga pagbag-o nga gusto nila himuon sa konstitusyon, gilayon ini nga ipresentar sa isa ka reperendum sa maabot nga Enero 7 kag iga-transporma ang Kongreso sa isa ka "interim nga parlamento." Kon masunod ang plano nga ini, pagahiwaton ang una nga eleksyon para sa regular nga parlamento sa tunga sang Mayo kag Nobyembre 2007. Samtang, nagapabilin sa poder ang tanan nga upisyal sang lokal nga gubyerno. Ini na ang ila padya sa tuman nila nga pagpakatuta sa Malakanyang.

Samtang, pananglitan magguba na naman ang plano nga ini ginailuto gihapon sang rehimen ang pagpadayon sang eleksyon sa Mayo 2007. Lakip sa mga ginahanda subong kaangot sini ang pagtalana sang binilyun-bilyong piso nga pork barrel ni Arroyo sa badyet sang gubyerno para magserbi nga panuhol sa eleksyon; kag ang Executive Order 558 nga magahatag sa binilyun-bilyong piso nga pondo sa mga idu-ido niya nga kongresista kag pinuno lokal nga ipanagtag kuno bilang "gagmayan nga pautang" (micro-finance) paagi sa nagkalain-lain nga ahensya sang gubyerno kag mga lokal gubyerno. Nagamaniobra man si Arroyo nga padayunon ang automation sang eleksyon kag ipwesto ang mga depektibo nga makina nga pang-isip sang boto sa idalum sang iya kontrol.

Anomalya sa COMELEC, gintabunan

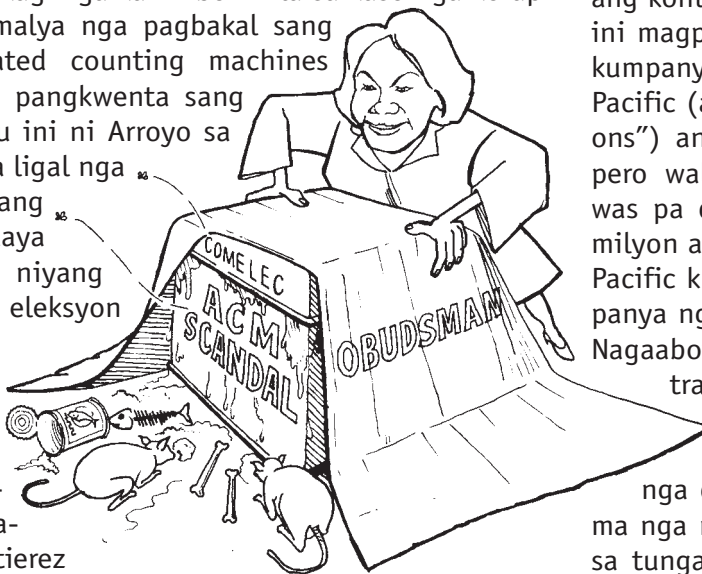
Malaparan nga kundenasyon ang nagsug-alaw sa desisyon sang Office of the Ombudsman sining Oktube 2 nga nag-abswelto sa mga upisyal sang COMELEC kag mga kahimbon nila sa kaso nga korapsyon. Kaangot ini sa maanomalya nga pagbakal sang mga depektibo nga automated counting machines (ACM) ukon mga makina nga pangkwenta sang boto sadtong 2003. Ginmandu ini ni Arroyo sa katuyuan nga kuhaon ang mga ligal nga sablag agud magamit niya ang mga makita para makapangdaya siya sa ginahandum-handum niyang plebisito, ukon madayon, sa eleksyon sa maabot nga Mayo 2007.

Isa ka adlaw antes isa-publiko ang desisyon, naglupad pakadto sa Switzerland si Ombudsman Merceditas Gutierrez agud palagyuhan ang wala-tuo nga bunal sa iya. Si Gutierrez isa sa mga suod nga abyan ni Gloria Arroyo, anay espesyal nga konsultant sang pangulo, kaklase ni Mike Arroyo kag kilala nga opereytor sang rehimen.

Ginabangdan sang Ombudsman nga wala ini sang nakita nga anomalya sa pagbakal sang COMELEC sa nasambit nga mga makina. Siling niya, indi man kuno depektibo ang mga ACM sang Mega Pacific.

Ang pag-abswelto sang Ombudsman kabaliskaran sang hayag nga rekomendasyon sang kaugalingon sini nga Field Investigation Office (FIO) sadtong Septyembre 4 nga pasakaan sang mga kaso kriminal, administratibo kag sibil ang tanan nga upisyal sang COMELEC, isa ka upisyal sang Department of Science and Technology kag anum nga upisyal sang Mega Pacific sa ila pagkadalagig sa nasambit nga anomalya.

Kinumpirma sang FIO ang maanomalya nga proseso nga ginagyan sang paghatag sang kontrata sa Mega Pacific kag ang ma disben-taha sini sa bahin ang gubyerno. Suno sa FIO, maathag ang himbunanay sang mga upisyal sang CO-

MELEC agud paboran ang Mega Pacific. Nausisan man sang FIO ang malapit nga relasyon ni COMELEC Chairman Benjamin Abalos sa mag-asawa nga Tansipek, mga yabi nga upisyal sang Mega Pacific.

Kabaliskaran man ini sa nauna nga desisyon sang Ombudsman sadtong Hunyo 2006 nga kasohan ang mga upisyal sang COMELEC kag walo ka upisyal sang Mega Pacific. Ginarekomendar sadto sang Ombudsman nga magpasaka sang kasong impeachment batuk kay COMELEC Commissioner Resurrecion Borra nga sadto nagakapot sang nasambit nga kontrata.

Dugang diri, ang desisyon nga ini sang Ombudsman baliskad sa nauna na nga desisyon sang Korte Suprema nga nagbawal sa paggamit sa mga ACM kag wala magkilala sa kontrata sadtong 2004 sa tunga sang COMELEC kag Mega Pacific Consortium, kon sa diin masobra 1,991 ACM ang ginasuplay sang Mega Pacific para gamiton sa eleksyon 2004. Ginsiling sang Korte Suprema nga ang paghimo sang kontrata nagalapak sa mga pagsu-

lundan sang public bidding. Nakuha sang Mega Pacific Consortium ang kontrata nga ini bisan pa wala ini magpasakup sa bidding. Isa ka kumpanya nga kapot sang Mega Pacific (ang "Mega Pacific eSolutions") ang nagpasakup sa bidding pero wala naman makapasar. Luwas pa diri, mas mahal sang P62 milyon ang mga makina sang Mega Pacific kumparar sa iban nga kumpanya nga nagpasakup sa bidding. Nagaabot sa P1.3 bilyon ang kontrata sa Mega Pacific.

Sining Oktubre 4, nagpagguwa sang pinal nga desisyon ang Korte Suprema nga nagabale-wala sa kontrata sa tunga sang COMELEC kag Mega Pacific.

Madamu nga sektor ang nagapamatuk sa paggamit sang nasambit nga mga makina indi lanang bangud sa anomalya sa pagbakal sini, kundi bangud depetibo ang mga ini kag mahapos manipulahon. Ginalauman nga pagagamiton ini ni Arroyo agud mapat-ud ang pagdaug nila sa maabot nga eleksyon. Gintumod man sang Korte Suprema nga wa walo lamang sa napulo'g lima ka verification test nga ginhimo sang DOST ang ginpasa nga mga makina sang Mega Pacific.

Kadungan sang desisyon sang Korte Suprema, ginmandu sini sa Office of the Ombudsman ang paghimo sang imbestigasyon agud tumuron ang mga direkta nga pagkadalagig sa anomalya kag pagpasaka sang nagakaigo nga kaso batuk sa ila. Pero matapos ang duha ka tuig nga imbestigasyon, ginasiling subong sang Ombudsman nga wala sang anomalya sa kontrata nga ginsudlan sang COMELEC kag inabswelto sini ang mga upisyal sang COMELEC kag Mega Pacific sa kaso nga korapsyon.

AB

Kurakot ni Arroyo, palas-anon sang pumuluyo

Sining Septyembre 12, nagbayad sang P3 bilyon ang gubyrerno ni Gloria Arroyo sa kumpanyang Philippine International Air Terminals Co. Inc. (Piatco), isa ka kumpanya nga Pilipino-German nga kinontrata sang gubyrerno agud tukuron ang Ninoy Aquino International Airport Terminal 3 (NAIA 3). Ini kuno ang pauna pa lamang nga bayad para magpasugot na ang Piatco nga kontrolon kag iopereyt sang gubyrerno ang NAIA 3. Ginhimo ang pagbayad sa pihak sang wala na pagkilala sang Korte Suprema sa kontrata sang Piatco sadto pa nga Mayo 2003.

Sigun sa kontrata, dapat bukas na ini sadtong ulihing bahin pa sang 2002. Nasuguran ini sadto pa nga panahon sang rehimeng Ramos sa inisyatiba sang Asia's Emerging Dragons Co. (AEDC), isa ka grupo sang dalagku nga Filipino-Chinese nga kumprador kapitalista sa pagpamuno ni Lucio Tan. Pero bangud sa patung-patong na nga mga kontrobersya kag anomalya sa idalum sang tatlo magkasunod nga rehimen, tubtub subong bakante nga mga bilding kag tarmac (hulugpaan sang mga eroplano) lamang ang NAIA 3. Sa panahon sang rehimeng Estrada, sikreto nga naghimbunang ang gubyrerno sa Fraport AG, isa ka kumpanyang German, magaw sini ang kontrata sa AEDC, gamit ang kumpanyang Piatco sa pagpamuno sang Filipino-Chinese nga dummy (prente) nga si Cheng Yong.

Pagkapungko pa lamang ni Gloria Arroyo sa pwesto, gilayon kag sistematikong ginhukhukan na sini ang Piatco. (Lantawon ang kaangot nga artikulo.) Sang mabuyagyag sa publiko ang pagpanglubag niya kag sang iya asawa nga si Miguel "Mike" Arroyo sa Piatco, pakitang ta wo nga ginpaimbestigahan niya ini agud makaptan kuno sang gubyrerno ang mga pasilidad sang NAIA 3. Ang matuod nga pamaagi lamang ini para may bangdanan nga maki-

pagnegosasyon ang Piatco kanday Arroyo. Samtang, wala naman ginapandar sang gubyrerno ang NAIA 3. Napabay-an kag nagkalasamad pa ang mga pasilidad sini sa kamot sang rehimen.

Lakip sa mga anomalya nga ginahimo nga basehan sa pagbalewala sang Korte Suprema sa kontrata ang wala sang kapasidad sa pinansya sang Cheng Yong; ang madamu nga kaso sang kagarukan kag korapsyon sa mga probisyon kag implementasyon sini; ang pagpadaku sang gasto sa konstruksyon sang erport; kag ang wala pagtuman sang Piatco sa mga probisyon sang kontrata. Nabuyagyag man nga liw-as sa nakasaad sa papeles sang Piatco, nagaguwa nga indi 35% kundi 65% ang matuod nga kabilugang sapi sang Fraport AG sa sulod sang Piatco. Labag ini sa konstitusyon kon sa diin nakasaad nga tubtub 40% lamang ang dapat nga pagpanag-iya sang mga dumuluong sa mga estratehiko kag pangyutilidad nga kumpanya.

Sadtong Pebrero 2003, nagpasaka sang kaso sa International Chamber of Commerce Arbitration Tribunal (ICC-AT) batuk sa gubyrerno ang Piatco. Ang ICC-AT pangka-

libutanon nga korte nga may gamuhum nga aregluhon ang mga gamu sa tunga sang mga gubyrerno kag pribadong nagapamuhunan diri. Suno sa reklamo sang Piatco, nagapabili nga pagpanag-iya sini sang

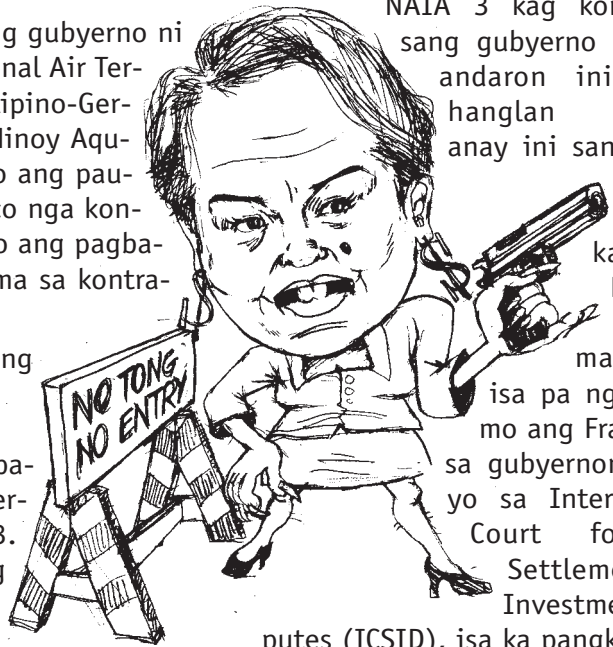
NAIA 3 kag kon gusto sang gubyrerno nga pandaron ini, kinahanglan bayaran anay ini sang naga-

kaigo n g a kantidad. Nagpasaka

man sang isa pa nga reklamo ang Fraport AG sa gubyrernong Arroyo sa International Court for the Settlement of

Investment Disputes (ICSID), isa ka pangkalibutanon nga korte nga ginapondohan sang World Bank para sa pagresolbar sang mga reklamo sang mga dumuluong nga namuhunan sa iban nga pungsod. Sa bahin sang Fraport lamang, nagapangayo ini sang danyos nga \$465 milyon (P23.25 bilyon) sa gubyrernong Arroyo.

Ang tanan nga mga maniobra sang Piatco kabaliskaran sa nauna na nga desisyon sang Korte Suprema nga wala nagakilala sa kontrata sini sa gubyrerno. Maathag sa layi sang pungsod nga ang gubyrerno gihapon ang matuod nga tag-iya sang duta nga ginatindugan kag mga pasilidad sang NAIA 3, kag kontratista lamang sa pagtukod kag pag-opereyt sini ang Piatco. Pero wala ginapamilit sang rehimeng Arroyo ang pagpanag-iya sini sa NAIA 3. Napadihut pa ini sang kumplikado—kag paltik nga estratehiya. Nagpasaka ini sang kaso sa Korte Suprema para sa expropriation ukon pagkumpiska sang NAIA 3 kabaylo ang kantidad na makasugtan nila sang Piatco. Madamu ang

naglibog sa tikang nga ini sang rehimen. Sa likod sini, katuyuan lamang ni Arroyo sa pagpangayo sang expropriation nga obligahon sang korte ang gubyrno nga bayaran ang NAIA 3 sang kantidad nga gintalana sang Piatco.

Ini para makahugakum sang daku nga kurakot si Gloria Arroyo sa matabo nga balayran.

Samtang, nagdaug ang Piatco sa ICC-AT bisan ginbale-wala na sang Korte Suprema ang kontrata sini. Suno sa ICC-AT, ang Piatco amo ang tag-iya sa mga pasilidad sang NAIA 3. Sandig sini ginapahalin ang gubyrno sa NAIA 3 kag ginapabalik ini sa Piatco. Mahimo lamang kuno nga itugyan sang Piatco ang NAIA 3 kon magabayad ang gubyrno sa kumpanya.

Ginkilala sang ICC-AT ang desisyon sang Korte Suprema sadtong Disyembre 19, 2005 kon sa diin gin-aprubahan ang desisyon sadtong Disyembre 21, 2004 sang Pasay City Regional Trial Court (RTC) nga mahimo lamang makadto sa gubyrno ang NAIA 3 kon bayaran sini ang Piatco sang kantidad nga P3 bilyon. Ginmanduan sadto sang Korte Suprema ang Pasay City RTC nga itakda kon pila ang dugang pa nga kantidad nga dapat ibayad sang gubyrno sa Piatco luwas pa sa P3 bilyon. Minimum nga P28.25 bilyon (\$565 milyon) tubtub P45 bilyon (\$900 milyon) ang balayran nga ginpangayo sang Piatco.

Sa sobra nga kadalukon lunsay sang Piatco kag ni Arroyo, doble ukon masobra pa ang igabayad subong sa Piatco halin sa kaban sang banwa. Imbes tani nga bayaran lamang ang Piatco sa aktwal nga nagasto sini sa konstruksyon, palas-anon subong sang pumuluyong Pilipino ang bug-at sang kabilugan nga

Minilyun-milyon nga suhol

Halin Hunyo tubtub Disyembre 2001, nagbaton si Gloria Arroyo sang \$2.1 milyon (P105 milyon sa bayluhanay nga P50-\$1) bilang suhol halin sa Piatco. Wala nakumpleto ang pagbaton sa kabilugan suhol nga P220 milyon (ukon \$4.4 milyon) sang nabuyagyag na ang pagpanghuthot sang mag-asawang Arroyo sadtong 2002.

Bangud wala natigayon ang nahisugtan nga \$4.4 milyon, pakunokuno nga ginparepaso ni Arroyo ang kontrata sang gubyrno kag Piatco sa tinawo niya nga si Gloria Tan-Climaco, presidential adviser on strategic projects. Ginadahilan ni Climaco nga ang Piatco prente lamang sang Fraport AG para indi kilalahon ang kontrata sini kag masuguran ang marikot nga iskema ni Arroyo para makapadipulos gihaon siya sa proyektong NAIA 3.

Upod sa padihut ang pagpahabok sang Piatco sa gasto sa konstruksyon sang NAIA 3 kahimbon si Climaco, Executive Sec. Alberto Romulo kag Pantaleon Alvarez, anay sekretaryo sang Department of Transportation and Communication.

Kinahanglan ang pagpahabok sa gasto agud magdaku man ang igabayad sang gubyrno sa Piatco kabaylo sang pagkapot sang NAIA 3 kag mapadaku ang pagakaltason diri bilang kikkab sang mga Arroyo.

Samtang, sadtong Septyembre 2003 ginreklamo naman sang Fraport nga nagpangayo sang tubtub \$70 milyon ang personal nga abugado ni Gloria Arroyo nga si Atty. F. Arthur Villaraza kag mismo ang asawa sini nga si Mike Arroyo agud mapatalsik sa proyektong NAIA 3 ang grupo ni Cheng Yong kag mabulos diri ang grupo ni Lucio Tan nga mas ginapaboran ang Fraport.

AB

kantidad nga ginapamilit sang Piatco sa gubyrno, kon sa diin patud nga may bahin si Arroyo.

Ang kantidad sang kontrata sa tunga sang gubyrno kag Piatco para sa pagtukod sang NAIA 3 \$323 milyon, pero mas manubo pa diri ang aktwal nga nagasto bangud may mga parte nga wala gin-sunod sang Piatco (pareho sang konstruksyon sang tunnel nga magaangot tani sang NAIA 2 kag NAIA 3). Sa kamatuoran, nag-abot lamang sa \$175 milyon (P8.75 bilyon) ang nagasto sang Piatco sa konstruksyon sang NAIA 3. Kon padayunon gid sang gubyrno ang operasyon sang NAIA 3, kinahanglan pa sini nga maggasto sang dugang nga \$150 milyon para makumpleto ang mga kulang nga pa-

silidad kag mapaandar na ini.

Imbes nga pinahan ang mga kumpanya nga nangdaya sa gubyrno, ginhatagan pa ini sang kahigayunan nga kumita sang mas daku sangsa yara sa kontrata. Balewala kay Arroyo kon wala-tuo ang bunal nga lugi ang gubyrno sa balayran. Ang malahaloon para sa iya ang pagkugakum niya sang pinakadaku nga kantidad sa kontrata sang gubyrno sa Piatco.

Wala pa nagkuntento si Arroyo sa pagpuga na sini sa NAIA 3. Antes pa man ang pagbukas sang hulugpaan nagpahayag na ang Malakanyang nga plano sini nga isapribado ang NAIA 3. Nakahulugan ini sang bag-o nga paghisugot kag pagpartehanay sa iban naman nga guban sang mga mamumuhunan. Bastante na naman ang mga magkahimbon nga makawat.

AB

PKP, nagapamalandong sa ginpatay nga obispo

Nagapamalandong ang Partido Komunista sang Pilipinas (PKP) sa ginpatay nga obispo sang Iglesia Filipina Independiente (IFI) nga si Bishop Alberto Ramento, nga siling sini isang "matuod kag suod nga abyan sang pungsodnon-demokratikong rebolusyonaryong hublag." Siling sang PKP sa isa ka pahayag, tuman kataas ang pagkabig sang Partido, NDFP kag bilog nga rebolusyonaryong hublag kay Bishop Ramento kag ginakilala siya nga martir sang pumuluyong Pilipino para sa pungsodnon nga kahilwayan, demokrasya kag hustisya sosyal.

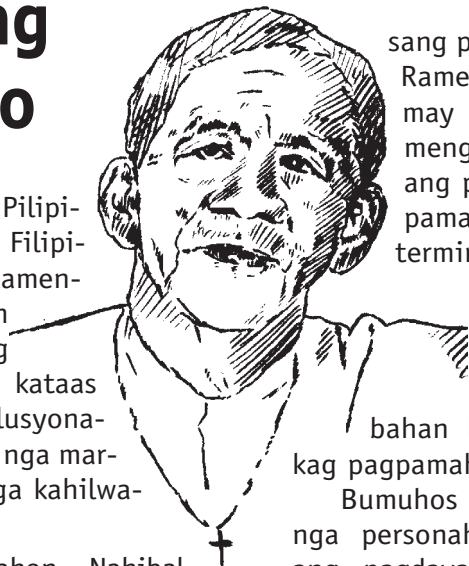
Nakit-an nga patay si Bishop Ramento sa sulod sang iya kumbento sa Tarlac City sadtong kaaganhon sang Oktubre 3 nga madamu sang buno sa iya lawas. Siling sang PKP, salabton sang rehimeng Arroyo ang "brutal kag makangingidlis" nga pagpatay sa obispo.

Baliskad sa ginahambal sang pulisya nga wala siya sing labot sa pulitika, si Bishop Ramento tagapangulo siya sang Ecumenical Bishops Forum; tserman sang Promotion of Church People's Response-Central Luzon; tagapangulo sang Karapatan-Tarlac kag board member sang Philippine Peace Center; tagapangulo sang Ecumenical Bishops Forum bahin sa pagpatay kay Rev. Edison Lapuz; convenor sang multisektoral nga grupong Pilgrims for Peace, Movement of Citizens for Civil Liberties-Central Luzon, Peace Forum, Interfaith-Central Luzon kag Church-Peasant Conference. Matutom man siya nga tagasuporta sang mga welgista sang Hacienda Luisita (HLI) kag mabaskog nga nagapamatuk sa padihot nga Cha-cha sang Malakanyang.

Suno sa PKP, madugay na nga hugot ginapaniiran sang militar si Bishop Ramento kag sa kamatuoran lakip siya sa listahan sang mga pari sang IFI nga ginatarget patyon

ukon nyutralisahan. Nahibal-an na sang IFI kag ni Bishop Ramento mismo halin pa sadtong tunga-tunga sang 2005 ang pag-exister sang listahan nga ini, nga ginpaabot sa ila sang isa ka kontak sa sulod mismo sang militar. Maluwas sa ginpatay nga obispo, ang mga yara sa listahan amo sanday Fr. Mario Quince, kura paroko sang Paniqui; Fr. Gregorio Lacanaria, kura paroko sang Victoria; Fr. Marshal Bautista, kura parok sang Pura; kag Fr. William Tadena, kura paroko sang La Paz. Tanan sila sa Tarlac nga matutom nagasuporta sa mga welgista sa HLI. Si Reverend Tadena ginpatay sang isa ka death squad sang militar sadtong Marso 13, 2005. Nauna na nga inambus sadtong tuig man nga ina sanday Fr. Allan Caparro kag iya asawa nga si Ailyn Cana-Caparro sang IFI sa Biliran, Leyte kag sang Diocese of Samar.

Ginpakamalaut sang PKP ang basta na lamang nga pagkabig sang PNP sa pagpatay kay Bishop Ramento bilang "simpleng kaso sang pagpangawat kag pagpatay." Siling sang PKP, todo-todo nga nabuyag-yag sa pagkapatay kay Bishop Ramento ang pagka-doble-kara sang rehimeng Arroyo sa pag-imbetigar kuno sini sa mga pangpulitika nga pagpamatay. "Ginapamatud-an

sang pagkapatay kay Bishop Ramento nga indi matuod may intensyon ang rehimeng Arroyo nga untaton ang pangpulitika nga pagpamatay kag sa baylo determinado pa ini nga iduso ang kampanya sang pagpatay sa mga aktibista, mamamahayag, tawong-simbahan kag mga kritiko sini kag pagpamahug sa pumuluyo."

Bumuhos man halin sa iban pa nga personahe kag organisasyon ang pagdayaw sa ginpatay nga obispo kag kundenasyon sa iya makangingidlis nga pagkamatay. Siling ni Ka Luis Jalandoni, puno nga negosyador sang National Democratic Front, "maathag nga nagagamit na subong ang rehimeng Arroyo sang matalaw nga taktika sang pagpatay sa mapag-on nga kritiko kag pagpagguwa nga pagpangawat lamang ang motibo," Tuyo, siling niya, sang taktika nga kuhaan sang importansya ang kabuhi sang isa ka pili kag progresibong lider-simbahan.

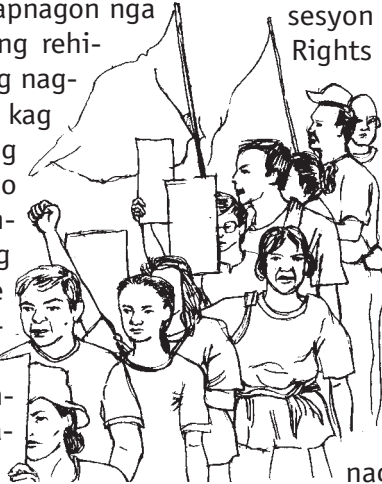
Antes sini, ginsiling man ni Bayan Muna Cong. Satur Ocampo nga ang pagkamatay ni Bishop Ramento isa pa nga pamatuod nga tinonto lamang ang pagkatukod sang Melo Commission. Ang pagpatay sa obispo ginhimo, siling niya, "agud tapuson ang iya mabinuligon nga suporta sa madamu nga kawsa, lakip ang tawhanong-kinamatarung, kahilwayan sibil kag maayo nga pagginubverno.

Nagpagguwa man sang mga pahayag sang kundenasyon ang Ecumenical Bishops Forum kag mga lider sang simbahang Katoliko pareho ni Archbishop Angel Lagdameo, presidente sang Catholic Bishops Conference of the Philippines.

AB

Internasyunal nga Adlaw sang Protesta

Nagapadayon ang internasyunal nga protesta sa lapnagon nga pagpang-abuso sa tawhanong-kinamatarung sang rehi-meng Arroyo. Sadtong Septyembe 21, target sang nag-kalain-lain nga aksyong protesta ang mga embahada kag konsulada sang Pilipinas sa North America, Europe kag Asia-Pacific sang gindumdum sang pumuluyong Pilipino ang ika-34 nga anibersaryo sang pagpaluntad ni Ferdinand Marcos sang layi militar. Nangin okasyon man ang International Day of Protest against Repression in the Philippines para organisahon ang tanan nga demokratikong grupo kag indibdwal nga batuk sa mapig-son nga pagdumalahan sa pungsod. Inorganisa sang International League of Peoples' Struggle (ILPS) ang nasambit nga paghulag.

Sa North America. Naglunsar sang mga aksyong protesta sa walo ka syudad sa US: Sa Los Angeles, California, ginlaragway ang kahimtangan sang tawhanong-kinamatarung sa Pilipinas sa ginpasundayag nga aksyong teatro sa karsada. Pagkatapos sini, nagsunod sa rali ang iban pa nga alyadong organisasyon kag naglina nila sa Wilshire Boulevard padulong sa Philippine Consulate ang mga kabaong nga simbulo sang mga biktima sang rehimeng Arroyo. Ululupod nga nagmartsa sa San Francisco, California ang mga nagprotesta kag ginsambit ang mga ngalan sang mga ginpatay halin 2001. Gintukod sa Seattle, Washington ang Northwest Alliance for Human Rights kag ang Filipino Community Center of Seattle. Suportado sila sang mga lider obrero, tawong-simbahan kag iban pa nga lider sang komunidad.

Naghiwat sang *candlelight procession* halin St. Patrick's Cathedral padulong sa Philippine Consu-

late sa Manhattan, New York. Inorganisa sa Washington, DC ang isa ka demonstrasyon sa atubang sang embahada sang Pilipinas. May kapareho man nga paghulag sa Chelsea, Massachusetts kag North Carolina. Sa Honolulu, Hawaii, naghiwat sang porum kag nagpagguwa sang pelikula bahin sa malubha nga kahimtangan sang tawhanong-kinamatarung sa Pilipinas. Nagtapos ini sa candlelight vigil sa University of Hawaii.

Sa Canada, nag-organisa ang mga Filipino-Canadian sang mga rali-protesta sa mga konsulada sang Pilipinas sa mga syudad sang Vancouver, Montreal kag Toronto.

Sa Europe. Sa The Netherlands, ululupod nga nagpiket ang mga aktibistang Dutch, Turkish kag Pilipino sa Philippine Embassy sa The Hague kag nagrali sa Dam Square, Amsterdam. Sa Geneva, Switzerland, ginkadtuan sang mga Pilipino kag Swiso ang Philippine Mission nga nagtambong sa ikaduha nga

sesyon sang United Nations Human Rights Council. Nagsindi sang mga kandila ang mga Pilipino kag Norwegian sa Oslo para sa mga biktima sang pagpang-abuso sa tawhanong-kinamatarung sa Pilipinas. Sa United Kingdom, nagpiket ang mga katapu sang ILPS sa atubang sang Philippine Embassy sa Palace Green Road sa London. Samtang, sa Rome, Italy, nagtambong ang mga Pilipino

sa isa ka misa sa Chiesa Di Sant Alfonso para sa mga biktima sang layi militar kag mga pagpamatay sa idalum sang rehimeng Arroyo.

Sa Asia-Pacific. Nagpiket ang mga migranteng Pilipino sa Philippine Consulate sa Sydney, Australia kag nagsindi sang mga kandila sa Town Hall. May aksyong protesta man sa Melbourne. Sa Jakarta, Indonesia, naglunsar sang protesta sa atubang sang Philippine Embassy ang tatlo ka organisasyong Indones samtang nagrali sa Seoul, South Korea ang mga migranteng Pilipino. Gin-updanan sila sang mga Korean, Bangladeshi kag Nepali kag grupo sang mga abugado nga nakabase sa nasambit nga syudad. Nagdemonstrasyon sa atubang sang Manila Economic and Cultural Office sa Taiwan ang mga mamumugon nga Tsino, estudyante kag iban pa nga sektor. May paghulag man sa Lahore City sa Pakista, sa Hongkong kag sa Tokyo kag Nagasaki sa Japan. AB

PARSYAL NGA LISTAHAN SANG MGA NAGPASAKUP NGA ORGANISASYON: Sa US: Bayan-USA • Anakbayan-Los Angeles • Habi Arts • National Alliance for Filipino Concerns • POWER • League of Filipino Students • Babae • Anakbayan-Seattle • Pinay • Philippine-US Solidarity • Anakbayan NJ/NY • New York Committee for Human Rights in the Philip-pines • Katarungan • Philippine Forum Committee Action • Movement for a Free Philippines • International Action Center • CAAAV: Organizing Asian Committees • Nodutdol • Committee Organizing Coalition of Philadelphia • Anakbayan-Honolulu. Sa Europe: Filipino Resource Center • Changemaker • Kalayaan • Amnesty International • AKP (Norwegian Left Party). Sa Asia-Pacific: Front Mahasiswa Nasional • Gerakan Rakyat Indonesia • Aliansi Mahasiswa Papua (Indonesia) • KASAMMA (South Korea) • MINBYUN • All Pakistan Trade Union • Labor Rights Association • Human Rights Program • Mga estudyante ng Soochow University sa Taiwan.

Sa Far South Quezon

Panprente nga kumperenya sa rebolusyong agraryo, madinalag-on nga nahiwat

Madinalag-on nga nahiwat ang Una nga Pangprente nga Kumperen-sya sa Rebolusyong Agraryo sa Far South Quezon sadtong Agosto 16-22. Gintambungan ini sang 109 delegado nga ginalakipan sang mga tagapangulo sang mga sanga sang Pambansang Katipunan ng mga Magbubukid kag mga organisasyon sang masa kag mga katapu sang mga sanga sang Partido sa lokalidad halin sa mga banwa sa Far South Quezon.

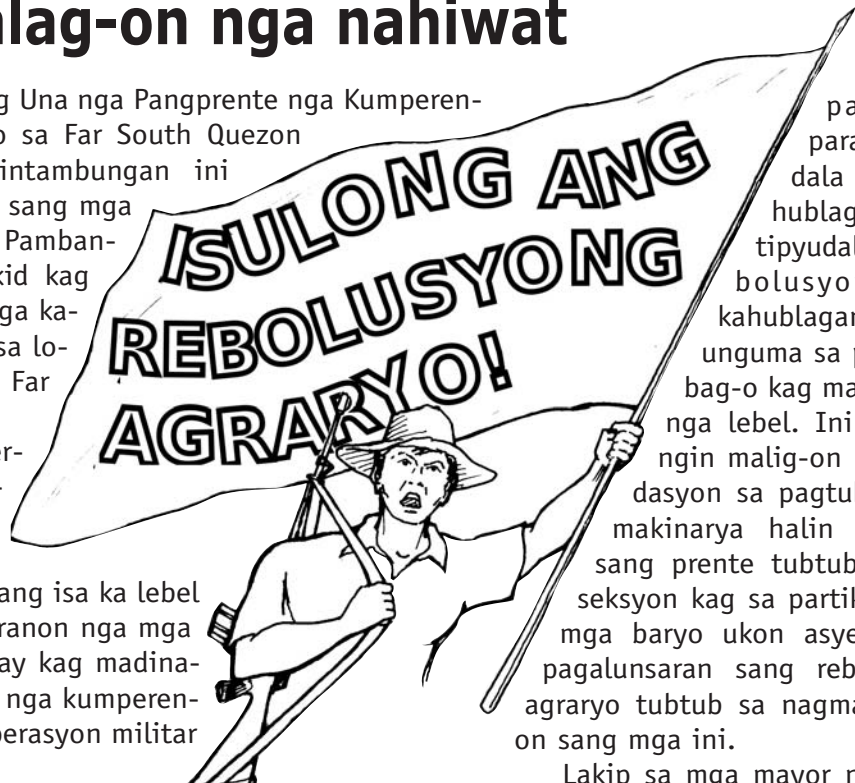
Nagtambong man ang mga obserber halin sa iban pang prenteng gerilya sa Quezon kag iban pa nga prubinsya sang Southern Tagalog. Sa amo nga komposisyon, nasiguro ang isa ka lebel sang kadalum, kalapad kag manggaranon nga mga talakayan sa kumperensya. Matawhay kag madinalag-on nga natigayon ang nasambit nga kumperensya sa tunga sang dalagkuan nga operasyon militar sang AFP sa prente.

Tema sang kumperensya ang pagbato agud mapangapinan ang kabuhi kag pangabuhian sang masang mangunguma, pagpasulong sang rebolusyong agraryo sa mas mataas nga lebel kag pagpaslaw sa todo-larga nga gera sang rehimeng Arroyo.

Nangin manggaranon na demokratikong eskwelahan ang kumperensya bahin sa pagpapsulong sang rebolusyong agraryo halin pa sadtong dekada 1970 tubtub subong. Gintumod ang mga kadalagan nga naani sang rebolusyonaryong organisasyon sang mangunguma sa pagbag-o sang partehan sa mga niyugan halin sa tersya pakadto sa tersya nga baliskad (67%-33% pabor sa mangunguma); ang mga pagbato sa mga kumpanya sang pagtroso pareho sang Sta. Cecilia Sawmill nga ginatag-iyahan sang mga Morato; ang pagbato sa

malapad nga pastuhan kag asyenda kag mga agalon nga mayduta sa prente; ang amat-amat nga pagdula sang usura kag ang pagpataas sang suhol sang mga mamumugon sa uma. Ginkuhaan man sang leksyon ang mga kooperatiba, tubtub sa pagpangapin sa mga kadalagan batuk sa kalakasan kag pagpamahug sang kaaway.

Isa ka daku nga kadalagan sang kumperensya ang panghiusa sa interpretasyon sa mga pangunahong palaligban, pangunahong kaaway, mga partikular nga praktika kag nagakadapat nga panindugan nga dalhon kag ipakig-away sang rebolusyonaryong kahublagang mangunguma sa prente. Ginhisugtan man ang mangin taktika sang pagbato sa pagpasulong sang nagkalain-lain nga porma sang kampanya. Sa sini, ang kumperensya nagaserbi nga pang-ideolohiya nga

paghanda para sa pagdala sang kahublagang antipyudal kag rebolusyonaryong kahublagang mangunguma sa prente sa bag-o kag mas mataas nga lebel. Ini ang nangin malig-on nga pundasyon sa pagtukod sang makinarya halin sa lebel sang prente tubtub sa mga seksyon kag sa partikular nga mga baryo ukon asyenda nga pagalunsaran sang rebolusyong agraryo tubtub sa nagmadinalag-on sang mga ini.

Lakip sa mga mayor nga ginasulong nga away ang pagbag-o sa partihan sa asyenda kag mga niyugan kag mga kampanya batuk sa pagpanghimulos sang mga agalon nga mayduta-komersyante sang kopra; batuk sa prendahan kag usura; batuk sa CARP-CLOA; para sa pagpauswag sang mga kooperatiba kag mga abandonado, donado kag inembargo nga kadutaan; kag batuk sa RSOT kag paglabag sa mga tawhanong-kinamatarung.

Gin-aprubahan man sang nasambit nga kumperensya ang duha ka resolusyon bahin sa pagpataas sang lebel sang organisasyong masa kag pagpapagsik sang rekrutment sang pinakamaayo nga anak sang mga mangunguma sa Bagong Hangaway sang Banwa. Sa pagtapos sang kumperensya gintukod ang Komite sa Paghanda para sa Pagtukod sang PKM-Far South Quezon.

AB

Kudeta sa Thailand

Ginpatalsik sa isa ka kudeta si Prime Minister Thaksin Shinawatra sang Thailand sadtong Septyembre 19. Si Thaksin isa ka bilyunaryong negosyante nga nangin pulitiko kag nag-abuso sa gahum para mang-urakot kag labing makahugakum sang manggad. Ang kudeta nga ginpamunuan sang hepe sang Thai Army nga si Gen. Sonthi Boonyarataglin ginlunsar para kuno mauntat na ang lapnagon nga korapsyon sang rehimeng Thaksin, ang pagdinaya sa eleksyon kag pagpang-abuso sini sa gahum.

Ginabangdanan man sa paglunsar sang kudeta ang pasista nga pagpangtapna sang rehimeng Thaksin sa pag-alsa sang mga Muslim sa Thailand nga nagresulta sa madamu nga paglabag sa tawhanong-kinamatarung, lakip ang masobra 1,700 kaso sang ekstrahudisyal nga pagpatay sa mga oposisyunista kag mga rebelde.

Duha ka adlaw antes ang kudeta, naglupad si Thaksin padulong sa New York para kuno tambungan ang pulong sang United Nations General Assembly. Pero may iban pa siya nga plano. May kakulba na siya sadtong napatalsik siya sang malahigante nga rali nga nakatalana nga ilunsar masunod nga adlaw sang pagbyahe niya. Gani dungan sa paghalin niya ginpalagyo man niya ang binilyun-bilyon nga dolyar nga kantidad sang manggad lulan sang duha a eroplano.

Nauna diri, ginbaligya niya sadto pa nga Enero ang iya kumpanya sa telekomunikasyon sa kantidad nga \$1.9 bilyon nga wala sang anuman nga ginbayad nga buhis sa gubyerno. Ginapakita sang mga ini ang lubha kag kalapad sang korapsyon sang rehimeng Thaksin nga nagbunga sang pagsulong sang kahublagang masa para patalsikon ang garuk niya nga pagginahum. Sa subong may masobra 10,000 nga nagkalain-lain nga kaso ang korapsyon nga napasaka batuk kay Thaksin kag mga kahimbon ni-

ya.

Pagpangtapna militar. Naresolbar sang pinakaulihi nga kudeta sa Thailand ang korapsyon kag pagpangtapna sang nagaharing guban Thaksin. Pero pareho, kundi indi mas malaut a, ang nagbulos nga nagharing guban diri. Wala magusik sang panahon ang guban Sonthi agud ipwesto ang layi militar kag ipatuman ang mga pasistang pagsulundan sini.

Ang makahason nga pag-agaw sang gahum sang guban Sonthi halin sa guban Thaksin resulta sang pagbalibad ni Thaksin kag sang iya mga idu-ido nga matawhay nga mabahin-bahin sa limitado nga resorsa nga mahimo kawaton sang bilog nga reaksyunaryong sahi. Sa kasaysayan sang Thailand, ang militar ang masami ginagamit nga instrumento sang mga nagaalsa nga reaksyunaryong guban para patalsikon ang nagaharing rehimen kag agawon ang ga-

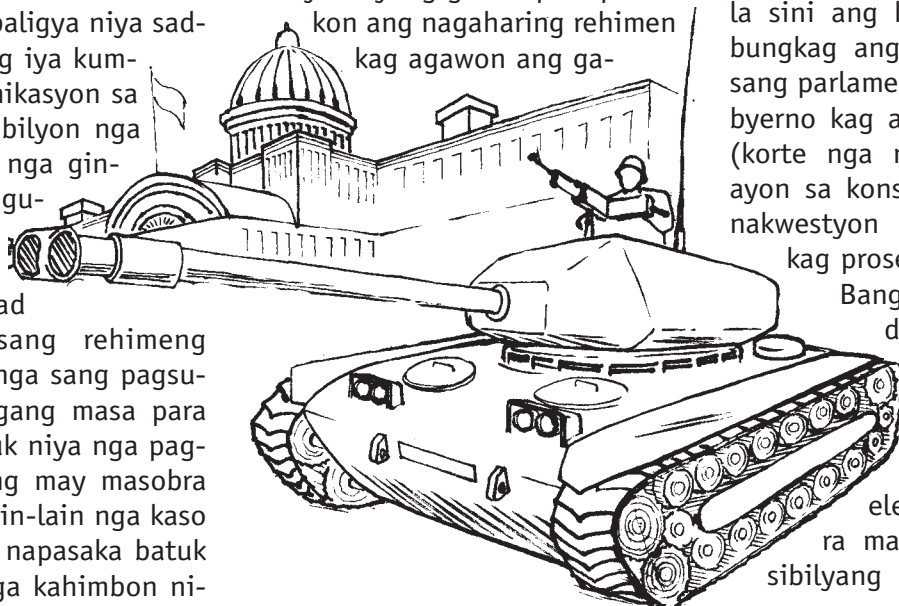
hum. Halin 1932 may 18 na nga kudeta nga nalunsar sa Thailand.

Sa pihak sang anti-korapsyon kag repormista nga mga hambal nga ginabuhian nanday General Sonthi, masnahon ang kontra-pumuluyo nga katuyuan sang kudeta—agawan sang bwelo ang nabilog nga makagagahum nga kahublagang masa nga nagahana na tani nga magdaug sa pagpatalsik kay Thaksin kag labi nga ginakakulbaan na niya nga pagkuha sa iya. Pareho sang iban pa nga reaksyunaryo, indi gid pagsugtan nanday General Sonthi nga makadto sa kamot sang pumuluyo ang gahum nga magpatalsik sa nagaharing rehimen kag magpaluntad sang mga demokrati-kong pagbag-o sa katilingban.

Sang maagaw na nila ang gahum, gilayon nga gintukod nanday General Sonthi ang isa ka “Council for Democratic Reform under Constitutional Monarchy” nga nagdeklarar sang kontrol kag nagpanaug sang layi militar sa bilog nga pungsod.

Ginpamunuan nila ini sa ngalan sang hari sang Thailand para madi-simular ang pagka-hunta militar sini. Ginabug-os ini sang mga lider sang armadong kusog kag hepe sang Royal Thai Police Office, nga nagpamuno sa kudeta. Ginbale-wala sini ang konstitusyon kag ginbungkag ang duha ka kapulungan sang parlamento, ang bilog nga gubyerno kag ang Constitution Court (korte nga nagahusga kon nagayon sa konstitusyon ang mga ginakwestyon na layi, pagsulundan kag proseso).

Bangud sa kabaskog kundenasasyon halin sa internasyunal nga komunidad, gilayon nangako ang konseho nga magalunsar ang eleksyon sa Thailand para magpili sang bag-o nga sibilyang gubyerno, pero Oktu-

bre 2007 pa ang gintalana nga ded-layn. Gintalana nga temporaryo nga prime minister si Surayudh Chulanont, isa ka retirado nga heneral.

Sa idalum sang bag-o nga rehi-men, bawal ang pagtipun-tipon sang masobra lima ka tawo. Gin-apauntat ang mga pulong kag iban pa nga aktibidad sang tanan nga pangpulitika nga partido kag gina-bawal ang pagtukod sang mga bag-ong partido pulitikal. Bawal ang anuman nga pagpahayag sang pag-pamatuk sa hunta-militar.

Pila ka oras matapos ang kude-ta, ginapatuman sang hunta-milii-tar ang news blackout sa lokal kag internasyunal nga mga ahensya sa pamamahayag. Gindumili ang pag-ere sang mga brodkas halin sa gu-wa sang pungsod sang mga pahay-ag ni Thaksin. Masobra 350 lokal nga istasyon sang radyo na ang na-sarhan sa bilog nga pungsod. Ang ginatugutan lamang nga magpabi-lin nga bukas amo yadtong mga kontrolado sang konseho. Ginaman-duan man sang konseho ang Mi-nistry of Communications and Information Technology nga “kon-trolon, abangan kag dulaon” ang tanan nga pahayag kag pagbalita sa pahayagan, radyo kag telebisyon nga makasamad sa ila kuno mga “demokratikong reporma” kag ma-kagamo sa “kalinungan.”

Ginapunggan ang mga pahayag sa internet kag ginsarhan ang mga sites sang mga gusto magpahayag sang pagpamatuk. Ginbawalan man ang mga istasyon sang telebisyon nga magpagguwa sang cellphone text messages kag mga programa sa radyo nga nagapahayag sang pang-pulitika nga mga opinyon.

Mabaskog nga ginakundenar sang mga grupo nga nagapangapin sa masmidya ang kudeta kag ang mga lider sini. Nagapanawagan sila nga indi pagkilalahon ang layi mili-tar kag liwat paluntaron ang konstitusyon kag sibilyan nga gub-erno.

AB

Mga opensiba sa Conval, Cagayan kag Rizal, ginlunsar sang BHB

APAT ka suldado ang napatay kag pila ka mabaskog nga armas ang naagaw sa separado nga taktikal nga opensiba sang Bag-ong Hanga-way sang Banwa (BHB) sa Compos-tela Valley, Cagayan kag Rizal si-ning Septyembre kag Oktubre.

Sa Rizal, duha ka suldado ang napatay kag isa ang napilasan sang salakayon sang mga Pulang hanga-way sang BHB ang detatsment sang 16th IB sa Barangay Puray, Rodri-guez sadtong Oktubre 5 sang aga.

Sa Compostela Valley, sinala-kay sang Pulang Bagani Command 3 sang BHB sadtong gab-i sang

Septyembre 26 ang Tortuga Ventu-res Plantation, Inc. (TVPI) Packing Plant No. 7 sa Barangay Tagnanan, Mabini. Madasig nga nagsurender ang mga nasorpresa nga elemento sang ACD Security Agency nga na-gabantay sa nasambit nga plan-tasyon sang saging. Kinumpiska ang ila mga armas kag iban pa nga kagamitan militar.

Sa Cagayan, duha pa ka sulda-do halin sa 18th IB ang napatay sa ambus nga ginlunsar sang mga ge-rilya sang BHB sa Barangay Bunu-gan, Baggao sadtong Septyembre 18.

Pamatukan ang liwat nga pagbukas sang San Jose Timber! –NDF-EV

MABASKOG nga ginpamatukan sang pumuluyo kag rebolusyunaryong kahublagan sa Eastern Visayas ang liwat nga pagpahanugot sang gubyernong Arroyo nga mag-opereyt ang San Jose Timber Corporation (SJTC) sa kagulangan sang Samar sining nagligad nga binulan. Sa isa ka pahayag, ginsiling sang National Democratic Front-Eastern Visayas (NDF-EV) nga wala sang pagpaalang-alang nga ginbuksan liwat sang rehimeng Arroyo ang kagulangan nga ini sa SJTC bisan naideklara na ini nga isa ka protektadong erya nga ginatawag Samar Island Natural Park (SINP). Ini agud makuha ni Arroyo ang suporta ni Sen. Juan Ponce Enrile, tag-iya sang SJTC, ilabi na nga madamu nga senador ang na-gakontra sa nagaharing rehimen.

Sakup nga konsesyon sang SJTC ang 95,000 ektarya sa isla sang Samar.

Mabaskog nga nagpahayag ang NDF-EV nga indi pagpabay-an sang rebolusyunaryong hublag nga makapangtroso liwat ang SJTC kag pati ang iban pa nga logging company sa Samar. Siling sang NDF-EV, himuon sang BHB ang tanan nga masarangan sini para pungan ang ila nga mga operasyon sandig sa panindugan sang rebolusyunaryo nga kahublagan nga pangapinan ang kaayuhan sang pumuluyo kag kapal-ibutan. Gina-insister sang NDF-EV ang polisiya sang rebolusyunaryo nga kahublagan nga ang pasugtan lamang sini nga mag-utod sang ka-hoy amo ang para sa lokal nga konsumo sang pumuluyo.

Nagapawagan man ang NDF-EV nga magbuylog ang mga Samarnon batuk sa komersyal nga pagtroso para indi matabo sa isla ang trahedya sa Ormoc City kag Ginsaugon, Leyte kon sa diin libo-libo nga kabuhi ang nadula bangud sa gulpi nga pagbaha kag pagrumpag sang duta nga ginbunga sang pagkakalbo sang katamnan.

Maitom nga propaganda sang militar, kinundena sang BHB-Negros

MABASKOG nga kinundena sang Bagong Hukbong Bayan (BHB) ang militar sa ginapalapta sini nga maitom nga propaganda nga ang BHB kuno ang nagpatay sa tatlo ka anay Pulang hangaway. Indi ang BHB kundi ang AFP ang yara likod sang sunud-sunod nga pagpatay kandy Bonifacio Galagate, Emilio Opinio kag Jaroy Martinez, suno kay Ka Bayani

Obrero, tagapamaba sang Boy Gatmaitan Command sang BHB sa Negros.

Ginsalakay si Galagate sang 12 ka armado nga lalaki sa iya balay sa Sityo Gusnit. Barangay Pinggot, Ilog, Negros Occidental sadtong Setyembre 25. Ginpagguwa anay siya antes ginluthang. Napilasan man sa pagpangluthang ang iya anak nga si Benjie, 17.

Ang balay ni Galagate nga malapit sa hedkwarters sang 303rd Brigade. Suno sa pahayag ni Benjie, mga militar ang nagpatay sa iya amay.

Bag-o sini sobra sa 12 ka aktibista na ang ginpangpatay sa Negros halin sang sa poder si Arroyo sa Malakanyang. Luwas pa ini sa isip sang mga ginuot kag wala pa nakit-an asta subong.

Korapsyon sa Philcomsat kag PCGG

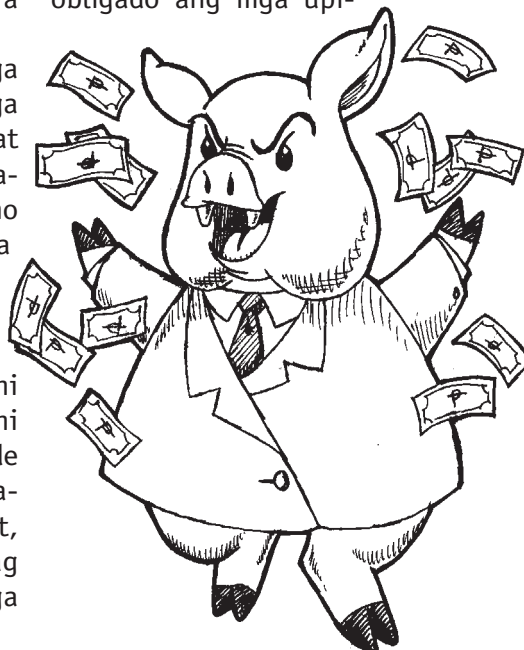
NABULGAR sining Setyembre ang lapnagon nga korapsyon sa Philippine Communications Satellite (Philcomsat) sang paimbestigahan sang Senado ang lima ka komisyoner sang Philippine Commission on Good Government (PCGG) kag pila ka upisyal sang Philcomsat nga ginbutang sang diri sang PCGG. Ang PCGG ang ahensya sang gubyerno nga gintugyanan nga pangitaon ang mga nakatago nga ginkawat nga manggad sang mga Marcos, imbestigahan ang mga ini, magpasaka sang mga kaso kag maghimo sang mga tikang para mabawi ang mga ini.

Madugay na nga nahibalan nga ginahimo nga bulugasan sang mga upisyal sang PCGG ang Philcomsat kag utod sini nga kumpanya. Nakapungko sa Philcomsat ang madamo nga kroni ni Marcos. Padayon nga nakipag-areglo kag nakighimbu nanay ng mga ini sa mga upisyal sang PCGG.

Talalupangdon sa pinakaulihi nga anomalya ang pagbakal ni PCGG Commissioner Ricardo Abcede sang malahalang nga salakayan gamit ang pondo sang Philcomsat, ang madamo nga pribilehiyo kag mga gasto nga ginkarga sang mga

upisyal sini sa kumpanya kag iban pa nga mga personal nga luhonga ginpalusot nga bilang upisyal nga mga gasto sang kumpanya. Subong pa man, dalagku nga bahin sang mga sapi sang kumpanya ang ginako na ni Abcede.

Nagbalibad nga mag-atubang sa imbestigasyon sang Senado ang mga upisyal sang PCGG nga nakapwesto sa Philcomsat. Gingamit nila nga panagang ang Executive Order # (EO#1) nga ginpaguwa sang gubyernong Aquino sadto pa nga 1986 nga nagasaad nga indi kuno obligado ang mga upi-

syal sang PCGG nga mag-atubang sa mga imbestigasyon sang Kongreso. Pero kinontra sila ni anay Pres. Corazon Aquino mismo. Siling niya, ginatiko lamang sang taga-PCGG ang EO # 1 kag obligado gihapon sila nga mag-atubang sa imbestigasyon. Sa kamatuoran, nadulaan na sang gahum ang EO#1 matapos mapwesto ang konstitusyon 1987.

Ginmandu sang Senado nga arestuhon ang mga naumid nga upisyal sang PCGG amo gani nga nagpalanago na ang lima nga may kahimuan. Ang naabtan sang Senado si chairman Camilo Sabio pero nagbalibad siya mga magsabat sa mga pamangkot sini.

Ang Philcomsat isa ka kumpanya nga pangtelekomunikasyon nga sinekwester sadtong 1986 sang gubyernong Aquino matapos mapatalsik ang diktaduryang Marcos bangud ginapatihan ini nga sapi diri ang mga Marcos nga ginakaptan sang mga dummy nila pareho nanday Sen. Juan Ponce Enrile, sekretaryo sang depensa sa panahon sang diktadurya. Ginapadalagan ini subong sang PCGG sa pamumuno ni Commissioner Abcede kag apat pa nga upisyal sang komisyon.

Subic rape case, niluto sang DOJ

LABI nga tumingkad ang pagluto sang Department of Justice (DOJ) sa kaso sang apat ka suldado nga Amerekano nga akusado sa paghimulos sang isa ka 22 anyos nga Pilipina sa Subic, Zambales sadtong Nobyembre 2005 sang magbalibad ang lupon sang mga prosecutor sang gubyrno nga magpresentar sng ebidensya nga magakontra sa mga pahayag sang depensa. Sa baylo ginsara na nila ang ila mga argumento kag hulaton na lamang kunoang desisyon sang husgado sa Nobyembre 27. Bag-o ini nagreklamo na ang biktima nga si "Nicole" kag ang iya iloy nga ginahampangan lamang sang mga prosecutor ang kaso.

Indi lamang ang biktima ang gintraidor sang DOJ. Mismo ang isa ka myembro sang panel sang mga prosecutor, si Atty Hazel Valdez, ang nagbulgar nga ginhimot ang amo nga desisyon nga wala man lamang siya ginkonsulta. Siling niya ginpakadto siya sa pribado nga abugado ni "Nicole" nga si Atty. Evalyn Ursua para ikoordina kuno ang pagpreparar sang kontra-ebidensya, apang lipod sa ihibalo ni Valdez igasara na gali ni Senior State Prosecutor Emily Fe de los Santos ang presentasyon sang ebidensya.

Ginaluto sang DOJ ang kaso kabaylo sang paborable nga desisyon sang US bahin sa petisyon ni anay Agriculture Undersecretary Jocelyn "Joc-Joc" Bolante nga matagaan sang political asylum (ukon pag-inakup) didto. Nagakadasma ang Malakanyang nga magapabilin si Bolante sa US para malikawan ang posible nga pagbulgar niya sang iya nahibaluhan nahanungod sa pagkurakot ni Gloria Arroyo sa binilyon-bilyon piso nga pondo pang-abono kag paggamit sini sa kampanya niya sadtong Mayo 2004.

May nga implikasyon man ang Subic rape case sa Visiting Forces Agreement (VFA) nga magpahanugot sa presensya sang mga tropa sang US sa Pilipinas kag nagasaad kon paano atubangon ang mga insidente sang paglapas sang mga tropa nga ini sa mga lokal nga layi. Daan na nga nagpasaka sang petisyon si Attorney Ursua nahanungod sa pagrepaso kag pagbasura sa mga probisyon sang VFA nga siling niya tuman nga nagapabor sa mga akusado nga suldado nga Amerikano kag nagahimulos sa interes sang mga Pilipino nga biktima.

Pagbungkag sang RSBS, pamatuod nga malala ang korapsyon sa AFP

ISA na naman nga indi matago nga pamatuodsang malala nga korapsyon sa Armed Forces of the Philippines (AFP) ang nagahana nga pagbungkag sa Retirement and Separation Benefits System (RSBS) sa katapusan sang tuig.

Ang RSBS, nga gintukod sadtong 1973 para siya ang pagahalinan sang pensyon kag benepisyo sang mga suldado sa ila pagretiro indi man lang napuslan bisan kis-a sang kasuldadohan bangud sa grabe nga pagpangurakot diri sang mga retirado nga upiyal militar nga nagadumala diri. Nagalab-ot sa P 764 milyon kada tuig ang pilit nga ginabuhin halin sa sweldo sang mga suldado para sa RSBS pero subong may P16 bilyon nga balor sang mga pensyon ang wala pa nabayaran sang gubyrno.

Isa sa pinakamatingkad nga anomalya kaangot sang pondo sang RSBS ang pagamit ni anayAFP Chief of Staff Lisandro Abadia sang P2 ka bilyon diri para ikapital sa ginapang-iyahan niya nga Antipolo Properties Inc. kag Marilaque Land Inc. kag paghingyo pa kuno ni Abadia sang pondo sa RSBS para ipanggasto sa iya kandidatura sa pagka-senador sadtong 1998 kon sa diin napiyerde sa Abadia. Napasaka subong ang kaso sa Office of the Ombudsman.

Kahinayon sa pagresponder sa bagyong "Milenyo," ginpakamalaut

WALA-TUO nga pagkundena ang ginbaton sang gubyrnong Arroyo sa mahinay nga pagresponder sini sa kalamidad kag sa pagtingkad liwat sang wala sang kahandaan sini nga atubangon ang mga amo nga mga kalamidad.

Masobra sa 200 ka tawo ang napatay kag masobra P 2 ka bilyon ang halit sa mga propyedad kag imprastraktura nga tuga sang bagyo nga "Milenyo" sa Pilipinas. Lakip sa mga nagkagguba ang pila ka libo nga ektaryas sang mga talamnan. Halos 400 eskwelahan man ang nasamad. Ang bagyo nga naghanot sa pungsod sadtong ulihi nga semana sang Setyembre ang gintunaan sang malaparan nga pagkadula sang kuryente nga nagaapekto sa 43 milyon katawo, mga gulpi nga pagbaha kag pagrumpag sang duta. Luwas sa tuman kahinay nga pagbalik sa serbisyo sang kuryente, pila ka pulo ka libo man ang asta subong wala pa sang tubig. Ginatus-gatos ka libo nga tawo ang napilitan nga mag-ebakwet sa ila mga puluy-an sa nagahugunos nga bagyo para makalikaw sa dugang nga kahalian.

Pinakamalala nga naigo ang probinsya sang Sorsogon nga ginatantya magalab-ot pa sa duha ka bulan bag-o liwat maykuryente.

Panibag-o nga resesyon sa US, nagahana

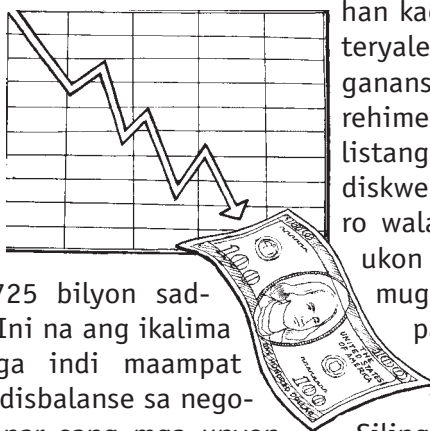
UPISYAL na nga gindeklarar sang mga ekonomista sang US nga yara sa resesyon ang ila ekonomya sa maabot nga 2007 bangud sa nagapadayon nga pagsadsad sang pang-ekonomya nga aktibidad didto. Ini ang pahayag sang mga ekonomista subong nga tuig. Pati mga sektor sang manupaktura kag pabalay nga amo na lamang ginasaligan nga maghaw-as tani sa ekonomya sang US wala man mag-umwad.

Sadtong umpisa pa lamang sang 2006 nag-anunsyo na ang dalagku nga kumpanya pareho sang Ford, DaimlerChrysler kag General Motors nga magasara na sila sang mga planta kag magbuhin sang mga mamumugon. Pinakadaku nga numero sang mga obreros ang pagapahalihon sang Ford (30,000 empleyado). Ginatantya nga maabot sa 2.5 milyon ang madulaan sang trabaho sa US subong nga 2006.

Katimbang sini, ginabayo sang

malahigante nga depisit sa negosyo ang US. Ginatantya nga nagaabot na ini sa \$820 bilyon

(halin sa \$725 bilyon sadtong 2005). Ini na ang ikalima nga tuig nga indi maampat sang US ang disbalanse sa negosyo. Kinundenar sang mga unyon sang mamumugon ang pagpabaya sang rehimeng Bush sa kahimangan nila kag ang padayon nga kawad-an ang nagakaigo nga empleyo. Suno sa mga unyon, mas gustuhon pa ni Bush nga padamulon ang bulsa sang mga manggaranon niya nga kroni paagi sang pag-saylo nila sang mga kumpanya kag trabaho sa luwas sang pungsod kon sa diin mahingalitan sang mga imperyalista ang manubo nga sweldo-

han kag barato nga hilaw nga materyales kabaylo sang dalagku nga ganansya. Ginhatagan man sang rehimeng Bush ang mga imperyalistang kumpanya sang daku nga diskwento sa buhis (tax cuts) pero wala ginapataasan ang sweldo ukon benepisyo sang mga mamumugon. Sa baylo ginabuhinan pa sila sang benepisyo sa ikaayong lawas, pagretiro kag seguridad sa trabaho.

Siling nila, nagakalubong na sa utang kag pagkaputo ang mga obrero nga Amerikano kag napilitan mag-antos sa mga trabaho sa sektor sang serbisyo nga manubo ang panwelduhan.

Dugang pa sa problema sang US ang malahigante nga utang pangpubliko sang rehimeng Bush bangud sa "gerang anti-terorismo" kag depisit sa badyet. Anum ka tuig na nga indi balansyado ang badyet sang US.

"Gera kontra sa terorismo" sang US, nagapadaku sa pamahug sang terorismo

GIN-AKO sang mga ahensya sang paniktik sang US nga ang "gera kontra sa terorismo" sang rehimeng Bush labi lamang nagtuga sang kagugmat kag nagapadaku sang pamahug sang terorismo. Ginundenar man nila ang kawad-on sang plano sang US para sa paghalin sa Iraq (exit strategy) kag ang padayon nga pagpang-abuso sini sa mga nakapreso nga suspetsadong terorista.

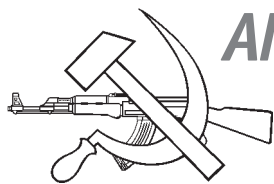
Lima ka tuig pagkatapos sang teroristang atake sa US nga ginabansagan "9-11," wala gihapon nadula ang pamahug sang terorismo sa US ukon mga kaalyado sini. Sa baylo nagapadayon ang kagugmat bangud sa sobra nga kahadlok nila sa ginasigahum nga masunod nga atake. Sadtong nagligad nga

bulan, naglaka ang mga byahe sang eroplano, partikular ang mga byahe pakadto sa US kag UK bangud sa pamahug kuno sang panibag-ong atake sang al Qaeda. Sunud-sunod nga ginpandakup sang mga tawo nga daw Arabo sa suspetsa nga myembro sila sang mga sellyula sang mga terorista bisan pumuluyo sila sang US kag UK. Luwas diri, gin-embargo sang pulisya ang ila mga gindeposito nga kwarta sa bangko.

Luwas sa pagsakup sa Afghanistan kag Iraq, ginagatungan man sang rehimeng Bush ang pagdab-dab sang anti-US nga sentimyento sa mga teritoryo sang Hezbollah sa Lebanon kag Hamas sa Palestine. Suno sa mga eksperto sang US sa paniktik, padayon sa pagpanggera

ang rehimen sa tunga sang nagamurahag nga kamatuoran nga wala ini sang sang basehan para akusahan ang Lebanon kag Palestine sang pagtago sang mga elemento sang al Qaeda, Hamas kag Hezbollah. Ginasiling nga nagabunga na ang suporta nga ini sang "isa ka henerasyon sang mujaheedeen (ukon hangaway nga Muslim) nga handa magbato sa US."

Sandig sa pag-analisa sang mga eksperto bahin sa terorismo, labi lamang nagakalubong sa mapangwasak nga gera ang US kag nagadaku pa gid ang mga resorsa nga ginauyangan kag nagadamu ang mga numero sang nagakamatay nga mga suldado nga Amerikano kag pumuluyo sa mga ginasakup nga pungsod.

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon
Tuig XXXVIII No. 19
Oktubre 7, 2006
www.philippinerevolution.org

Editorial

Wala-tuo nga padihut sang rehimeng Arroyo

Dungan nga ginaduso subong sang Malakanyang ang “Plan A” kag “Plan B” agud matuman ang “Cha-cha” (*charter change* ukon pagbag-o sang reaksyunaryong konstitusyon) antes ang natalana nga piniliay sa 2007. Samtang ginapamilit sang mga idu-ido ni Arroyo sa Korte Suprema ang ligalidad sang “people’s initiative” nga pamaagi sang Cha-cha, todo lar-ga naman ang mga mga maniobra sa Kongre-so nga itransporma ang kaugalingon sa isa ka “Constitutional Assembly” (Con-Ass) ukon asembliya nga may gahum nga bag-uon ang konstitusyon. Pero anuman sa duha nagaatubang sang dalagku nga pangpulitika kag ligal nga sab-lag kag magamadinalag-on lamang paagi sa pagbuldoser sa tanan nga nagabalabag sa mga ini.

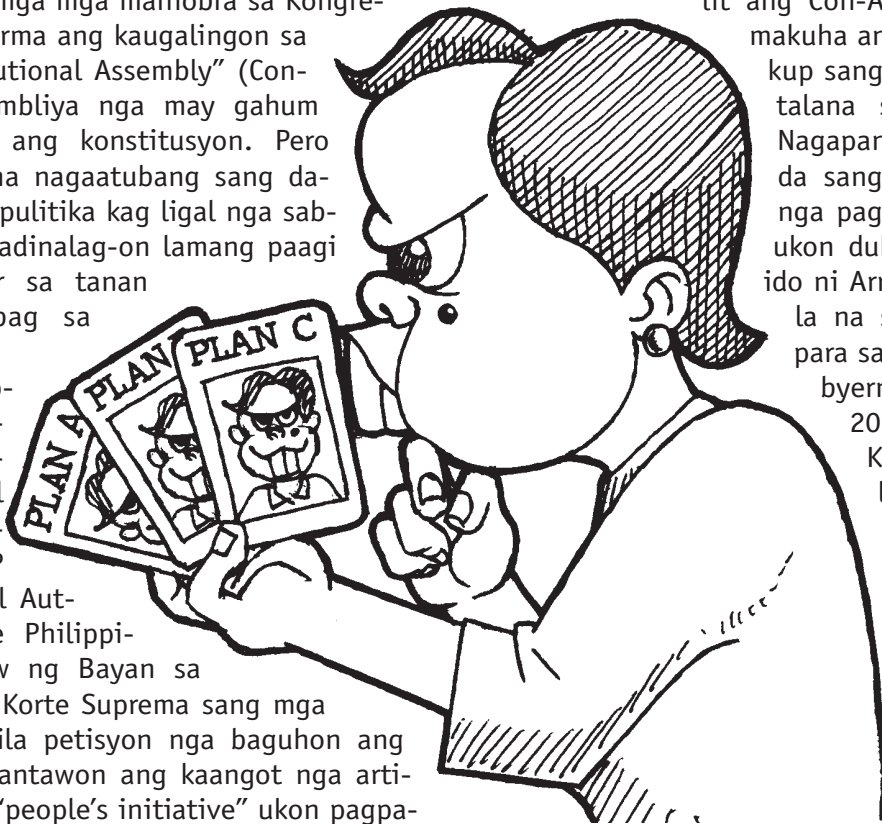
Sining Sep-tyembre 26, nabudlayan si So-licitor General Eduardo Nachu-ra, ang ULAP (Union of Local Au-thorities of the Philippi-nes) kag Sigaw ng Bayan sa pagpaathag sa Korte Suprema sang mga basehan sang ila petisyon nga baguhon ang konstitusyon (lantawon ang kaangot nga arti-kulo) paagi sa “people’s initiative” ukon pagpa-ngalap sang pirma nga 3% sang mga botante sa kada

distrito. Bisan pa nga tambak ang mga huwes nga gin-butang ni Arroyo, mabudlayan ang Korte Suprema nga hayag suportahan ang petisyon nga ini nga indi mag-dabuk sang mabaskog nga reaksyon sang pumuluyo.

Amo gani nga ginaspasan sang barkadang Arro-yo ang “Plan B” nga liwat iduso sang mga idu-ido sini sa Kongreso ang Con-Ass. Determinado sila nga ipami-

lit ang Con-Ass bisan pa nga wala nila makuha ang pagpasugot kag pagpasa-kup sang Senado, pareho sang gina-talana sang reaksyunaryong layi. Nagapanguna ini subong sa adyen-da sang Kongreso kag ginalauman nga pagatapuson sa sulod sang isa ukon duha ka bulan. Kon mga idu-ido ni Arroyo ang pamangkuton, wa-la na sang matabo nga eleksyon para sa nasyunal kag lokal nga gu-byerno sa 2007 kag pati sa 2010. Ang mga myembro sang Kongreso, mga pinuno nga lokal, kag siempre, si Arro-yo, magapabilin sa ila pwesto sa masunod nga li-ma ka tuig ukon masobra pa.

Wala sing ginauyang nga panahon si Arroyo sa iya mga maniobra agud pangunahan kag sagngon ang kahublagang protes-ta sang nagabalingaso

**Mga tampok
sa isyu nga ini...**

**Pagpamalandong sa
ginpatay nga obispo**
PAHINA 4

**FSQ: Kumperensya sa
rebolusyong agraryo**
PAHINA 8

Kudeta sa Thailand
PAHINA 10

Mga instruksyon sa paglilimbag

1. Ang **sinundang pahina**, na eksaktong kopya ng pahina 1 maliban sa mas mapusyaw ang *masthead* o *logo* ay para sa mga gumagamit ng *mimeo machine* o naglilimbag sa paraang *v-type*. Idinisenyo ito para hindi madaling makasira ng istensil.

2. Pag-*print* sa istensil:

- a) Sa *print dialog*, i-check ang **Print as image**
- b) Alisin ang *check* sa **Shrink oversized pages to paper size**
- k) I-click ang **Properties**
- d) I-click ang **Advanced**
- e) Tiyaking naka-set sa **100%** ang **Scaling**
- d) Ituloy ang pag-*print*

3. Hinihikayat ang mga kasama na ipaabot sa patnugutan ng *AB* ang anumang problema kaugnay ng paglilimbag sa pamamagitan ng *v-type*. Magpadala ng *email* sa *angba-yan@yahoo.com*